

עפ"ג 40949/10/17 - שלום ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 40949-10-17

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופטת שירלי רנר

המערער

שלום ביטון

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ירון מינטקביץ) מיום 17.9.17 בת"פ
477-02-16.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בגידול סם מסוכן והחזקת כלים המשמשים להכנת סמים שלא לצריכה עצמית ונדון לשמונה חודשי מאסר בפועל וארבעה חודשי מאסר על תנאי בגין כל עבירת סמים שהיא פשע. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן: עובר ליום 26.1.16 הכשירו המערער ונאשם 2 מחסן במושב אורה לגידול סמים, התקינו בו לשם כך מערכות אוורור, השקיה ותאורה, והחזיקו דשנים, חומרי בידוד, חומרים כימיים שונים ואוהל. השניים גידלו במחסן 82 שתילי קנביס, אשר ביום מעצרם הגיעו למשקל כולל של כ- 9.5 ק"ג.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להימנע משליחת המערער לריצוי מאסר בפועל ולהסתפק בעונשים שהומלצו בתסקיר שירות המבחן, צו של"צ בהיקף של 200 שעות וצו מבחן לשנה. ב"כ המערער טוען כי העונש שנגזר על המערער אינו ראוי או מוצדק בנסיבות הענין, משום שאינו מתחשב במידה הראויה בהליך השיקומי המשמעותי שעבר המערער, בנזק

שייגרם לשיקומו ובפגיעה הכלכלית שתיגרם למשפחתו אם ישלח לריצוי מאסר בפועל. המערער עבר כבר כפרת דרך טיפולית ארוכה, הגיע להישגים שיקומיים משמעותיים. המערער שיתף פעולה באופן מלא בטיפול, הוא נקי מסמים, הוא לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה. כיום הוא עושה מאמצים אדירים לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי. עוד טען ב"כ המערער כי בגזירת העונש התעלם בית משפט קמא מנסיבות חייו הקשות של המערער ומהסיבות שהביאוהו לביצוע העבירה, והתעלם גם מהפסיקה הנוהגת, הקובעת כי בנסיבות מסוימות יש להעדיף את אינטרס השיקום על פני גורם ההרתעה ושיקול הגמול. כאשר לעברו הפלילי של המערער, נטען כי מדובר בעבר רחוק העוסק בעבירות סמים לצריכה עצמית שבוצעו על רקע טראומה קשה שחוה המערער בעת שירותו הצבאי, ואין מלמדות כי למערער דפוסי התנהגות עברייניים. הוסף כי העבירה אינה מחייבת מאסר בפועל על אף קביעת בית משפט קמא. המערער חזר למשפחתו, ומתפקד באורח נורמטיבי ואין אינטרס ציבורי לשלוח את המערער למאסר. מדובר בגמילה ממשית שתד לטמיון, ויתכן ששיקולי השיקום לא ממש נשקלו. באה הפניה לפסיקה שעסקה בסמים קשים מקום שנאשמים עברו שיקום והוטלו עונשים קלים מעונשו של המערער ואף במאסר שירוצה בעבודות שירות. וכן, המערער עבר אירוע לב שלא הובא בחשבון (הוגשו מסמכים עדכניים).

ב"כ המשיבה הפנה לכך שמדובר בתיקו הרביעי של המערער בעבירות סמים ואין מדובר בהפתעה מבחינת העונש. בית משפט קמא התחשב בשיקום והביא זאת בחשבון. בית משפט קמא הפנה לתיק דומה שאוזכר בגזר הדין (רע"פ 6869/17) העוסק בגידול סמים ושיקום וקובע שלמרות השיקום לא ניתן להימנע ממאסר בפועל. מדובר במעשים מתוכננים ואין מקום להתערב בעונש שנקבע על ידי בית משפט קמא ויש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו כבן 47, פרוד ואב לשני ילדים, עובד בעבודות מזדמנות ומוגבל באמצעים לאחר שהוכרז פושט רגל. לאורך השנים עשה שימוש מזדמן בסמים שהלך והעמיק עד כדי התמכרות. שירות המבחן העריך כי הוא מתקשה להתמודד עם קשים תפקודיים ורגשיים ורואה בסמים מפלט מהתמודדות זו. בעברו הרשעות בעבירות של החזקה ושימוש בסמים לצריכה עצמית בשנים 1997, 1999 ו- 2013, בגין נדון למאסר מותנה, קנס והתחייבות להימנע מעבירה. כאשר לעבירות בתיק דנן, הוא קיבל אחריות לביצוען, הביע חרטה כנה. בחודש מרץ 2016 שולב בהליך לטיפול בהתמכרות ותחלואה כפולה, התמיד ושיתף פעולה. בהמשך הצטרף גם לטיפול קבוצתי. בדיקות שמסר נמצאו נקיות משרידי סם ושירות המבחן תיאר כי מדובר בהליך טיפולי משמעותי שהביא להתקדמות ניכרת במצבו של המערער. בתקופת הטיפול חזר המערער להתגורר בביתו עם אשתו לאחר פרידה של שש שנים והוא החל לעבוד כעצמאי בשיפוצים. הומלץ להטיל צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות וצו מבחן למשך שנה.

דין

5. עבירות הסמים הינן עבירות חמורות, אשר מחייבות מלחמת חורמה והשתת עונשים מרתיעים, המשתלבים במאבק הכולל בנגע הסמים. הפסיקה קובעת כי יש לתת משקל ממשי לשיקול ההרתעה אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים אלה (ר': ע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (2012)).

המערער גידל בצוותא עם אחר סם מסוכן בכמות גדולה, תוך שהשניים הקצו לכך משאבים רבים, ובכלל זה

מחסן מיוחד ורכשו ציוד רב ייעודי למטרות אלה. בית משפט קמא קבע, כממצא עובדתי, ועל כך אין ערעור, כי גידול הסם לא נעשה למטרת צריכה עצמית. בנסיבות אלה מידת הפגיעה בערכים המוגנים הנה רבה. לחובת המערער נזקף גם עברו הפלילי, הכולל שלוש הרשעות בעבירות החזקת סם לשימוש עצמי. יחד עם זאת, לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה מצדו, מצבו האישי והמשפחתי, כעולה מתסקיר שירות המבחן וההליך השיקומי הממושך אותו עבר, הכולל ניקיון מסמים. שירות המבחן עמד על התרומה החיובית של ההליך הטיפולי על המערער, שתרם אף לבנית זוגיות מחודשת עם אשתו והשתלבות בתעסוקה. יחד עם זאת, בעבירות סמים הכלל הוא כי יש להשית ככלל, עונשי מאסר לריצוי של ממש, גם על נאשם שעבר הליך שיקומי מוצלח אף כי, כמובן, כל מקרה נשקל לגופו. בגזירת דינו של המערער, התחשב בית משפט קמא בשיקולים העומדים לזכותו ובהליך השיקומי המוצלח שעבר, ובמטרה לעודדו להמשיך בדרכו, הקל עמו וקבע את עונשו באופן הסוטה לקולה ממתחם הענישה שקבע נע כבין עשרה חודשי מאסר ועד שנתיים וחצי. העונש שקבע בית משפט קמא הנו, בנסיבותיו, העונש הראוי. יחד עם זאת, נוכח מצבו הרפואי של המערער ניתן להקל עמו, לפנים משורת הדין, באופן שעונש המאסר בפועל יעמוד על תקופת 6 חודשים. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 2/9/18 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשע"ח, 10 אפריל 2018, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד